

Zarządzanie szkołami i placówkami publicznymi: dyrektor nie będący nauczycielem

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: sobota, 13, lipiec 2013 00:00
Katarzyna Liszka-Michałka
Odśrody: 8038

Od zasady, iż szkołą lub placówką kieruje nauczyciel mianowany lub dyplomowany, któremu powierzono stanowisko dyrektora szkoły ustawodawca przewidział jeden wyjątek.

Mianowicie w art. 36 ust. 2 ustawy o systemie oświaty czytamy, że szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

Należy więc rozpocząć od przedstawienia kwalifikacji jakie posiadać musi osoba nie będąca nauczycielem czyli każda osoba, która nie spełnia wymagań kwalifikacyjnych do zatrudnienia na podstawie Karty Nauczyciela, aby powołać ją na stanowisko dyrektora szkoły.

Kwestię tę rozstrzyga Rozporządzenie MEN z dnia 27 października 2009 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w poszczególnych typach publicznych szkół i rodzajach publicznych placówek.

W §5 powyższego rozporządzenia wymieniono jakie wymagania łącznie konieczne są do spełnienia:

1. posiada obywatelstwo polskie, z tym że wymóg ten nie dotyczy obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacji Szwajcarskiej,
2. ukończyła studia magisterskie;
3. posiada co najmniej pięcioletni staż pracy, w tym co najmniej dwuletni staż pracy na stanowisku kierowniczym,
4. ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z praw publicznych,
5. nie toczy się przeciwko niej postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne,
6. ukończył studia wyższe lub studia podyplomowe z zakresu zarządzania albo kurs kwalifikacyjny z zakresu zarządzania oświatą, prowadzony zgodnie z przepisami w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli,
7. spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania pracy na stanowisku kierowniczym;
8. nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
9. nie był karany zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Spore wątpliwości na gruncie komentowanego przepisu budzi kwestia, czy zastosowany w nim czasownik „powołuje” oznacza, że osobę nie będącą nauczycielem zatrudniania się na stanowisku dyrektora na podstawie powołania. Tym bardziej, że art. 5d ustawy o systemie oświaty stanowi, że statut prawny pracowników nie będących nauczycielami zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego określają przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, natomiast w ustawie tej zawarty jest wyczerpujący katalog stanowisk obsadzonych w drodze powołania i nie należy do nich stanowisko dyrektora szkoły.

Powołanie osoby nie będącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły jest możliwe jedynie za zgodą kuratora oświaty. Zgoda taka może być wyrażona pozytywnie - przez jej wyrażenie lub negatywnie - przez niewniesienie sprzeciwu w terminie. Terminu na wyrażenie przez kuratora zgody ten przepis nie

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: sobota, 13, lipiec 2013 00:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odśrody: 8038

---

zakreśla, co nie oznacza, iż termin taki nie istnieje. Wynika on z art. 89 ust. 1 cyt. ustawy o samorządzie gminnym i wynosi 14 dni od doręczenia organowi wniosku o akceptację powołania (Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 marca 2006 r. I OSK 54/06). Uzyskanie zgody kuratora oświaty należy do obowiązku organu prowadzącego jako zainteresowanego w sprawie. Jego niedopełnienie (zatrudnienie pomimo odmowy zgody lub bez wystąpienia o jej wyrażenie) powoduje nieważność czynności powierzenia stanowiska dyrektora szkoły.

Należy również pamiętać, że osoba nie będąca nauczycielem, którą powołano na stanowisko dyrektora szkoły nie może sprawować wewnętrznego nadzoru pedagogicznego o którym mowa w art. 35 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. W takim przypadku nadzór ten sprawuje nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze.

Komentowane przepisy mają zastosowanie jedynie do publicznych szkół i placówek. A jak kształtuje się prawna forma zatrudnienia dyrektora szkół i placówek niepublicznych? Kwestię tą rozstrzygnął w wyroku z dnia 6 kwietnia 2011 r. Sąd Najwyższy określając, że ponieważ z żadnego przepisu nie wynika obowiązek zatrudnienia dyrektora szkoły niepublicznej na podstawie stosunku pracy, to jego zatrudnienie może być wykonywane na podstawie różnych umów. Te same czynności mogą być wykonywane jako realizacja obowiązków pracowniczych lub zobowiązania cywilnoprawnego, a więc w każdym konkretnym stanie faktycznym zachodzi konieczności ustalenia i oceny – dla rozstrzygnięcia charakteru umowy o świadczenie zatrudnienia – które z cech danej umowy mają charakter przeważający i decydujący, przy czym brak któregokolwiek z elementów stosunku pracy uniemożliwia z reguły przyjęcie, że strony łączyła umowa o pracę, natomiast gdy umowa wykazuje wspólne cechy dla umowy o pracę i umowy prawa cywilnego (w szczególności umowy o świadczenie usług) z jednakowym ich nasileniem, decyduje zamiar stron i cel umowy, który może być także wyrażony w jej nazwie (II UK 323/2010).